

แผนการสอนประจำหน่วยที่ 7

สัปดาห์ที่ 7	แผนการสอน เทคโนโลยีการถ่ายภาพ	รหัสวิชา 04-08-207
เวลา 4 คาบ	หน่วยที่ 7 เทคนิคการถ่ายภาพและการ ถ่ายภาพประเภทต่างๆ	บทเรียนที่ 7.1 – 7.2
<p>ชื่อบทเรียน</p> <p>7.1 เทคนิคการถ่ายภาพและการถ่ายภาพในลักษณะต่างๆ</p> <p>7.2 มีทักษะในการถ่ายภาพประเภทต่างๆ</p> <p>จุดประสงค์การสอน</p> <p>7.1 การถ่ายภาพในลักษณะต่างๆ</p> <p style="padding-left: 20px;">7.1.1 บอก อธิบายเทคนิคการถ่ายภาพในลักษณะต่างๆ</p> <p>7.2 มีทักษะในการถ่ายภาพประเภทต่างๆ</p> <p style="padding-left: 20px;">7.2.1 ฝึกการถ่ายภาพประเภทต่างๆ</p> <p>วิธีสอนและกิจกรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ใ้ความรู้ประกอบการบรรยาย หน่วยที่ 7 2. สอนโดยการบรรยาย อธิบายเนื้อหาที่เรียนพร้อมตอบข้อซักถาม 3. ให้นักศึกษาทำแบบฝึกหัดประจำหน่วยเรียน พร้อมเฉลยคำตอบ 4. ให้นักศึกษาฝึกทักษะปฏิบัติด้านการถ่ายภาพ <p>สื่อการสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ใ้ความรู้ประกอบการบรรยาย 2. สารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต 3. อุปกรณ์โสตทัศน เช่น คอมพิวเตอร์ โปรเจคเตอร์ 4. อุปกรณ์ทางการถ่ายภาพ กล้อง เลนส์ และอื่นๆ <p>งานที่มอบหมาย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้นักศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากใ้ความรู้ 2. มอบหมายงานเดี่ยวให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติการถ่ายภาพเพิ่มเติม 		

แผนการสอนประจำหน่วยที่ 7 (ต่อ)

สัปดาห์ที่ 7	แผนการสอน เทคโนโลยีการถ่ายภาพ	รหัสวิชา 04-08-207
เวลา 4 คาบ	หน่วยที่ 7 เทคนิคการถ่ายภาพและการ ถ่ายภาพประเภทต่างๆ	บทเรียนที่ 7.1 - 7.2
การวัดผล <ol style="list-style-type: none"> 1. สังเกตความสนใจ การซักถาม การแสดงความคิดเห็น 2. ตรวจคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดประจำหน่วยเรียน 3. ให้คะแนนจากงานที่มอบหมาย การทำงานเดี่ยว 		
บันทึกผลการสอน		

บทที่ 7

เทคนิคการถ่ายภาพและการถ่ายภาพประเภทต่างๆ

การถ่ายภาพประเภทต่างๆ

การถ่ายภาพทิวทัศน์ (Land and Sea Scape)

การถ่ายภาพวิวทิวทัศน์เป็นที่นิยมของนักถ่ายภาพไม่ว่าจะเป็นนักถ่ายภาพสมัครเล่นจนถึงมืออาชีพในทุกฤดูกาลเราสามารถถ่ายภาพวิวทิวทัศน์ให้สวยงามได้ ขอให้ศึกษาข้อมูล รู้จักการเลือกสถานที่ ลักษณะของสีและแสงในช่วงเวลาของแต่ละวัน ตลอดจนสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

การถ่ายภาพทิวทัศน์นิยมเปิดช่องรับแสงให้แคบเพื่อช่วยให้ภาพมีความคมและชัดลึกตลอด แม้บางครั้งจะต้องใช้ความเร็วชัตเตอร์ต่ำสำหรับเลนส์ที่ใช้ในการถ่ายภาพทิวทัศน์ นอกจากเลนส์ธรรมดาติดกล้องแล้ว ควรมีเลนส์มุมกว้าง 24 มม. หรือต่ำกว่าและเลนส์ถ่ายภาพไกลที่มีขนาดความยาวโฟกัสประมาณ 105 มม. หรือ 250 มม. เพื่อช่วยให้ได้ภาพที่มีมุมมองกว้างขึ้น

ภาพที่ 7.1 การถ่ายภาพทิวทัศน์ (Land and Sea Scape)

การถ่ายภาพดอกไม้และไม้ประดับ

ดอกไม้และไม้ประดับเป็นความงดงามที่เราได้เห็นอยู่เป็นประจำ มีความหลากหลายทั้งชนิดพันธุ์ สี สัน ลวดลาย รูปร่าง รูปทรง ขนาด มีทั้งชนิดออกดอกเป็นช่อ และดอกเดี่ยว มีหนึ่งสีและหลายสีในดอกเดียวกัน และไม้ประดับที่จัดเป็นกลุ่มเป็นแปลง ในสวนสาธารณะเช่น พระตำหนักภูพิงศ์ราชนิเวศน์ ดอยสุเทพ จังหวัดเชียงใหม่ พระตำหนักดอยตุง จังหวัดเชียงใหม่ สวนหลวง ร.9 จังหวัดกรุงเทพฯ นิทรรศการไม้เมืองหนาว จังหวัดเชียงราย เป็นต้น

เวลาในการถ่ายภาพดอกไม้และไม้ประดับควรเป็นเวลาเช้าที่ดอกไม้ยังดูสดชื่นอยู่ อากาศมีหยดน้ำค้างเกาะตามกลีบดอก ทำให้ได้ภาพถ่ายที่สวยงามมากยิ่งขึ้น เนื่องจากแสงในตอนเช้าจะยังไม่แรง ทำให้เปิดความเร็วชัตเตอร์ค่อนข้างต่ำ เอฟสตอปกว้างเพื่อให้ได้ภาพที่มีฉากหลังเบลอลงจึงควรใช้ขาตั้งกล้องที่แข็งแรงเพื่อสะดวกในการปรับระยะชัด และให้ได้ภาพที่คมชัด

ภาพที่ 7.2 การถ่ายภาพดอกไม้และไม้ประดับ

การถ่ายภาพด้วยเลนส์ (มาโคร) ถ่ายระยะใกล้

การถ่ายภาพด้วยเลนส์ถ่ายระยะใกล้ เป็นการถ่ายภาพประเภทหนึ่งที่นักถ่ายภาพโดยทั่วไปให้ความสนใจเพราะเป็นการเสนอมุมมองของภาพที่ให้ความแปลกมีเสน่ห์ น่าสนใจและความตื่นตาตื่นใจเป็นพิเศษ ที่ปกติคนเราไม่ค่อยได้มองหรือสังเกตเห็นในสิ่งที่มีขนาดเล็กๆรอบตัวเรา ซึ่งอัตราการขยายของเลนส์ถ่ายภาพแบบมาโครสามารถทำให้เรามองเห็นความชัดเจนและขนาดที่ใหญ่ขึ้นได้ ซึ่งในยุคปัจจุบันกล้องดิจิทัลคอมแพคที่ใช้เลนส์มุมกว้างและเทเลซูมส่วนใหญ่จะมีโหมดการถ่ายภาพมาโครได้ด้วย โดยเลือกตั้งที่สัญลักษณ์รูปดอกไม้ บางรุ่นถ่ายภาพในระยะใกล้ได้ถึง 1 ซม. สำหรับกล้องดิจิทัล DSLR ยิ่งให้ความสะดวกมีประสิทธิภาพสูงในการถ่ายภาพในระยะใกล้ เพราะมีอุปกรณ์ประกอบให้เลือกใช้หลายชนิดตามความต้องการ การถ่ายภาพประเภทนี้อุปกรณ์เสริมที่จำเป็นในการถ่ายภาพในระยะใกล้ ประกอบด้วย ขาตั้งกล้อง สายลั่นชัตเตอร์ และไฟฉายหรือไฟแฟลช

ภาพที่ 7.3 การถ่ายภาพด้วยเลนส์ (มาโคร) ถ่ายระยะใกล้

การถ่ายภาพพลุ ดอกไม้ไฟและไฟกลางคืน

การถ่ายภาพพลุ ดอกไม้ไฟและไฟกลางคืนเป็นการถ่ายภาพอีกรูปแบบหนึ่งซึ่งต้องใช้เทคนิคและวิธีการที่แตกต่างจากการถ่ายภาพโดยทั่วไป นักถ่ายภาพมืออาชีพแต่ละคนก็จะมีเทคนิคพิเศษที่แตกต่างกันออกไปอีก เรียกว่าต้องใช้ประสบการณ์ที่ยาวนานฉะนั้นนักถ่ายภาพควรได้ทดลองถ่ายภาพการแสดงพลุทุกครั้งที่มีโอกาส

การถ่ายภาพพลุ ดอกไม้ไฟและไฟกลางคืนผู้ถ่ายภาพต้องเตรียมการในเรื่องอะไรบ้าง

1. กล้องถ่ายภาพ
2. เลนส์ 24 มม.-105 มม. หรือ 16 มม.- 35 มม.
3. การ์ดบันทึกภาพ
4. สายลั่นชัตเตอร์
5. ขาตั้งกล้อง
6. ไฟฉาย
7. กระดาษแข็งสีดำหรือผ้าดำ

ในเรื่องขาตั้งกล้องซึ่งถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญในการถ่ายภาพพลุหรือดอกไม้ไฟควรต้องแข็งแรงมั่นคง ไม่ควรยกขาตั้งส่วนแกนกลางให้สูงขึ้น โดยเฉพาะการตั้งขาตั้งบนดาดฟ้าอาคารสูงซึ่งมักจะมีลมค่อนข้างแรงอาจทำให้ได้ภาพที่ไม่คมชัด

การถ่ายภาพพลุอาศัยหลักพื้นฐานของการถ่ายภาพไฟกลางคืน ปรับที่ตัวกล้องดังนี้

1. ตั้งสปีดชัตเตอร์ B เพื่อสะดวกต่อการเปิด-ปิดม่านชัตเตอร์ โดยใช้ร่วมกับสายลั่นชัตเตอร์
2. ติดตั้งสายลั่นชัตเตอร์
3. ตั้งความไวแสง ISO ที่ประมาณ 100 นักถ่ายภาพหลายคนอาจตั้งที่ 200-400
4. ตั้ง White balance ไว้ที่แสงกลางวันหรือภาพดวงอาทิตย์
5. ช่องรับแสง F-Stop f8-f16
6. ระยะเวลาในการเปิดและปิดชัตเตอร์ อยู่ที่ 2-3 วินาที จนถึง 1 นาที ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ การปรับตั้งช่องรับแสง การตั้ง ISO และวิธีการจุดพลุ ขนาด สีสั่นและความเข้มของแสง
7. การปรับระยะชัดให้ปรับตั้งไว้ที่ระบบ Manual อาจใช้ดวงไฟของสถานที่จุดพลุเป็นจุดปรับระยะชัด หรือตั้งไว้ที่อินฟินิตี้

ภาพที่ 7.4 การถ่ายภาพพลุ ดอกไม้ไฟและไฟกลางคืน

การถ่ายภาพเคลื่อนไหว

การถ่ายภาพเคลื่อนไหว หมายถึง การถ่ายภาพของวัตถุที่เคลื่อนที่เช่น คนวิ่ง นกบิน หรือการแข่งขันกีฬาด้วยความเร็วประเภทต่างๆ การถ่ายภาพวัตถุที่เคลื่อนไหวดังกล่าวอาจทำได้ใน 3 ลักษณะ คือ

1. การจับภาพวัตถุที่กำลังเคลื่อนไหวกให้หยุดนิ่ง (Stop-action) การถ่ายภาพในลักษณะนี้ต้องตั้งความเร็วชัตเตอร์ให้สูง เช่น 1/250-1/1000 วินาที ตามความเหมาะสมกับความเร็วของวัตถุที่กำลังเคลื่อนที่ เมื่อตั้งความเร็วชัตเตอร์สูงๆ จำเป็นต้องเปิดช่องรับแสงให้กว้างขึ้น เพื่อชดเชยให้แสงผ่านเข้าไปกระทบกับอิมเมจเซ็นเซอร์ให้มากพอ

ภาพที่ 7.5 การถ่ายภาพเคลื่อนไหวให้หยุดนิ่ง (Stop-action)

2. การถ่ายภาพวัตถุเคลื่อนไหวดูแล้วให้รู้สึกว่กำลังเคลื่อนไหว การถ่ายภาพในลักษณะนี้ต้องตั้งความเร็วชัตเตอร์ให้ต่ำๆ เช่น 1/30 วินาที, 1/15 วินาที เป็นต้น เมื่อตั้งความเร็วชัตเตอร์ต่ำ ช่องรับแสงก็ต้องเล็กลง ภาพของวัตถุที่กำลังเคลื่อนไหวจะดูพร่า ทำให้เห็นว่าวัตถุนั้นกำลังเคลื่อนที่ ส่วนวัตถุที่อยู่นิ่งจะคมชัด การถ่ายภาพควรจับถือกล้องให้นิ่งและควรใช้ขาตั้งกล้องช่วยเพื่อไม่ให้กล้องสั่นไหว

ภาพที่ 7.6 การถ่ายภาพวัตถุเคลื่อนไหว

3. การถ่ายภาพวัตถุที่กำลังเคลื่อนไหวนให้เห็นชัดเจน ส่วนฉากหลังพร่ามัวเป็นทางยาว การถ่ายภาพในลักษณะนี้จะต้องผันกล้อง (Panning)ตามวัตถุที่กำลังเคลื่อนที่พร้อมๆ กับการกดชัตเตอร์ความเร็วชัตเตอร์ควรตั้งให้ต่ำเช่น 1/60 วินาที, 1/30 วินาที ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเร็วของวัตถุที่จะถ่าย การปรับระยะชัดให้ปรับไปตรงจุดที่วัตถุเคลื่อนที่ผ่าน

ภาพที่ 7.7 การถ่ายภาพโดยผันกล้องตามวัตถุ(Panning)

การถ่ายภาพย้อนแสง

การถ่ายภาพย้อนแสงหรือภาพเงาดำ ภาพประเภทนี้นักถ่ายภาพสมัครเล่นไม่ค่อยให้ความสนใจเพราะจะได้ภาพที่ขาดรายละเอียดของวัตถุ ถ้าถ่ายภาพคนจะมองดูแล้วมืดแต่ที่จริงแล้วภาพย้อนแสงไม่ว่าจะเป็นภาพสี หรือขาว-ดำ ก็ตาม จะช่วยให้เราเรียนรู้เรื่องรูปร่าง (Shape) ของวัตถุที่บังแสงอยู่ นักถ่ายภาพอาชีพมักจะเสาะแสวงหาภาพประเภทนี้อยู่เสมอ เพราะภาพย้อนแสงจะให้ทั้งความงามให้อารมณ์ ให้สีสันรุนแรง ให้ความแปลกตาไปอีกลักษณะหนึ่ง

การถ่ายภาพย้อนแสงควรถ่ายให้ภาพมีช่วงความชัดลึกโดยเปิดช่องรับแสงให้แคบกว่าปกติเล็กน้อย พยายามเลือกวัตถุที่มีโครงร่างที่สวยงาม เช่น พระพุทธรูป เจดีย์ ต้นไม้ กิ่งไม้ กลุ่มบุคคล อาคาร สิ่งก่อสร้าง หามุมย้อนแสง จัดวางองค์ประกอบของภาพให้สวยงาม

ภาพที่ 7.8 การถ่ายภาพย้อนแสง

การถ่ายภาพสัตว์

การถ่ายภาพสัตว์อาจแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่มคือ

1. การถ่ายภาพสัตว์ที่เลี้ยงในบ้าน เช่น สุนัข แมว นก ปลา เราต้องคอยสังเกตอาการปฏิกิริยาของสัตว์เลี้ยงในช่วงเวลาต่างๆ และใช้ความรวดเร็วในการบันทึกภาพในจังหวะที่น่าประทับใจ

ภาพที่ 7.9 การถ่ายภาพสัตว์ที่เลี้ยงในบ้าน

2. การถ่ายภาพสัตว์ในสวนสัตว์ ควรถ่ายภาพในช่วงเช้าที่อากาศยังสดชื่น เป็นเวลาให้อาหารในช่วงเช้าสัตว์จะมารวมตัวกันเหมาะสำหรับการถ่ายภาพ เลนส์ที่ใช้ในการถ่ายภาพสัตว์ ควรใช้เลนส์ทางยาวโฟกัสสูงเช่นเลนส์ 200 มม.-400 มม.หรือเลนส์ซูมเช่น 18 มม.-250 มม., 70 มม. -300 มม. เป็นต้น เพื่อให้สามารถดึงภาพสัตว์ที่อยู่ไกลๆ ให้มีขนาดใหญ่ได้ เลนส์ประเภทดังกล่าวยังสามารถละลายฉากหลัง ที่รกรุงรังหรือละลายฉากหน้าที่เป็นลูกกรงของกรงเลี้ยงสัตว์ได้

ภาพที่ 7.10 การถ่ายภาพสัตว์ในสวนสัตว์

3. การถ่ายภาพสัตว์ป่า เป็นการออกไปถ่ายภาพสัตว์ในป่าเขาตามธรรมชาติ ซึ่งในบ้านเมืองเราคงจะหาโอกาสได้ยาก เพราะไม่ค่อยมีสัตว์ป่าให้ได้เห็นกัน อุปกรณ์ที่จำเป็นที่สุดในการถ่ายภาพสัตว์ป่า คือ เลนส์ถ่ายระยะไกล ซึ่งมีทางยาวโฟกัสสูง ไม่ควรต่ำกว่า 400 มม. หรือสูงกว่า

ภาพที่ 7.11 การถ่ายภาพสัตว์ป่า

การถ่ายภาพเด็ก

การถ่ายภาพเด็กเป็นการบันทึกความไร้เดียงสา ความน่ารัก ความบริสุทธิ์ ตลอดจนความสนุกสนานร่าเริง ไว้ในแผ่นภาพ ลักษณะธรรมชาติของเด็กนั้นมักไม่ชอบอยู่นิ่ง และชอบซุกซนตลอดเวลา ฉะนั้นก่อนถ่ายภาพควรให้เด็กเล่นอยู่กับของเล่นที่ถูกต้อง เล่นกับสัตว์เลี้ยง หรือทำความสนิทสนมกับเด็ก ผู้ถ่ายภาพต้องคอยกดไกชัตเตอร์ในจังหวะที่เด็กกำลังอยู่ในท่าทางและอารมณ์ที่เป็นตัวของตัวเอง ตามธรรมชาติมากที่สุด

การถ่ายภาพเด็กไม่ควรบังคับเด็กให้ตั้งท่าทางต่างๆ ซึ่งจะได้ภาพที่แข็งไม่เป็นชีวิตจริง เสียลักษณะความเป็นธรรมชาติ แต่ควรบันทึกพฤติกรรมในชีวิตประจำวันของเขาไว้ เช่น การเรียน การเล่น หรือแม้แต่กำลังร้องไห้ น้ำตาไหล ภาพต่างๆ เหล่านี้ อาจแสดงให้เห็นถึงความซุกซน ความตื้อรั้นและอารมณ์ต่างๆ ซึ่งจะทำให้ความน่ารักความประทับใจเป็นอย่างยิ่ง

เพื่อให้ได้ภาพถ่ายที่มีลักษณะเป็นธรรมชาติ ควรใช้การถ่ายภาพที่เผลอ (Candid photography) หมายถึงการแอบถ่ายโดยใช้แสงธรรมชาติไม่ควรใช้แฟลชเพราะแสงไฟจะทำให้เด็กรู้ตัวอาจทำให้พลาดโอกาสที่ดีไปได้ (สมาน เฉตระการ. 2554 : 80-105)

ภาพที่ 7.12 การถ่ายภาพเด็ก หรือภาพที่เผลอ (Candid photography)

แบบฝึกหัดหน่วยที่ 7

เทคนิคการถ่ายภาพและการถ่ายภาพประเภทต่างๆ

คะแนน 40 คะแนน

เวลา 2 ชั่วโมง

คำสั่ง จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. จงบอกและอธิบายการถ่ายภาพในลักษณะต่างๆ (30 คะแนน)
2. ฝึกปฏิบัติการถ่ายภาพประเภทต่างๆ (10 คะแนน)